

SİRKÜLER: 2017/66: Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi Uygulaması Konusunda Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 301) Yayımlandı

Bilindiği üzere 8/3/2017 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 6824 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 121 inci maddesinde "Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi" başlığı altında düzenleme yapılmış idi. Düzenleme ile ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerine (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere) yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i tutarında indirim hakkı tanınmıştır. Bu indirim hakkı **1/1/2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere yürürlüğe girmiş** olduğundan, 2017 yılına ait olup 1.1.2018 tarihinden itibaren verilecek gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerine göre hesaplanan gelir ve kurumlar vergisi tutarı üzerinden de yararlanılabilecektir. Anılan Kanun maddesinde vergi indirimine ilişkin detaylı düzenlemeler yer almakta olup uygulamaya ilişkin olarak 23.12.2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliğin (Seri No: 301)'de açıklamalarda bulunulmuş ve örneklerle yer verilmiştir. Düzenlemelere göre vergiye uyumlu mükelleflere uygulanacak vergi indiriminin esasları aşağıdaki gibidir.

1- Vergi İndiriminden Aşağıdaki Mükellefler Yararlanabilecektir

- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar,
- Kurumlar vergisi mükellefleri (Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç)

2- Vergi indiriminden Yararlanabilecek Mükelleflerin Aşağıdaki Şartların Tamamını Sağlaması Zorunludur

a- İlgili Dönem Beyannameleri Kanuni Süresinde Verilmiş Ve Bu Beyannameler Üzerine Tahakkuk Eden Vergiler De Kanuni Süresi İçerisinde Ödenmiş Olmalıdır

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken;

- Gelir veya kurumlar vergisi,
- Katma değer vergisi,
- Muhtasar gibi,

Tüm vergi beyannamelerinin kanuni süresi içerisinde verilmiş ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin de kanuni süresi içerisinde ödenmiş olması lazımdır.

Kanuni süresi içerisinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak, kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler vergi indiriminden yararlanılmasına engel teşkil etmeyecektir. Her bir beyanname itibarıyla 10.- TL'ye kadar yapılan eksik ödemeler, söz konusu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresi içerisinde ödenmiş olması şartının ihlali sayılmamıştır.

b- Mükellef Hakkında İlgili Dönemlere İlişkin Olarak Beyana Tabi Vergi Türleri İtibarıyla İkmalen, Re'sen Veya İdarece Yapılmış Bir Tarhiyat Bulunmamalıdır

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl içerisinde mükellef hakkında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması gerekmektedir. Söz konusu dönemler için haklarında ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunan mükellefler, tarhiyatın kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın, indirimden yararlanamayacaktır. Yapılan tarhiyatların indirimin hesaplanacağı gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken süreden önce kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre **tamamen ortadan kaldırılmış** olması halinde vergi indiriminden yararlanılabilecektir.

c- Mükellefin Vergi İndiriminin Hesaplanacağı Beyannamenin Verildiği Tarih İtibarıyla Vergi Aslı (Vergi Cezaları Dâhil) 1.000 Türk Lirasının Üzerinde Vadesi Geçmiş Borcu Bulunmamalıdır

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dahil) 1.000.- TL'nin üzerinde vadesi geçmiş borçlarının bulunmaması gerekmektedir. 1.000.- TL'lik borcun hesabında Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken vergi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergi asılları ile vergi cezalarının (vergi ziyai cezası, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) toplamı dikkate alınacaktır. Söz konusu 1.000 TL'lik borcun hangi döneme ait olduğunun önemi bulunmamaktadır.

d- Mükellef Tarafından Vergi İndiriminin Hesaplanacağı Beyannamenin Ait Olduğu Yıl İle Önceki Dört Takvim Yılında Vergi Usul Kanununun 359 Uncu Maddesinde Sayılan Fiiller İşlenmemiş Olmalıdır

Vergi indiriminin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanununun kaçakçılık suçlarını düzenleyen 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri (hesap ve muhasebe hilesi yapanlar, mevhum adlara hesap açanlar, muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge ve sahte belge düzenleyenler ve bu belgeleri kullananlar, defter, kayıt ve belgeleri yok edenler v.b.) işlediği tespit edilen mükellefler vergi indiriminden yararlanamayacaklardır.

3- Vergi indiriminin Uygulama Usulü

Vergi indirimine ilişkin şartları sağlayan mükellefler, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinin %5'i oranında vergi indirimi tutarını hesaplayacaktır.

Kanuna göre vergi indirimi tutarı, her hal ve takdirde 1 milyon Türk lirasından fazla olamayacağından 1 milyon TL'yi aşan tutar dikkate alınmayacaktır.

Hesaplanan vergi indirimi tutarı öncelikle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirebilecektir.

Vergi indirimi tutarının anılan beyannamelere göre ödenmesi gereken vergiden fazla olması halinde ise kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilecektir.

Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde içerisinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmeyecektir.

4- Ticari, Zirai Veya Mesleki Kazancın Diğer Gelir Unsurlarıyla Birlikte Beyan Edilmesi Durumunda Vergi İndirim Tutarının Tespiti

Vergi indirimini gelir vergisi mükelleflerinin sadece ticari, zirai veya mesleki kazançlarına ilişkin hesaplanan vergilere uygulanacağından, bu gelir unsurlarının diğer gelir unsurlarıyla birlikte beyan edilmesi durumunda, mükelleflerinin yararlanacağı vergi indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilecektir.

5- Şartların İhlali Halinde Yapılacak İşlemler

Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, şartları taşımadığının sonradan tespiti halinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın tarh edilecektir.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanın gerçek durumu yansıtmadığının, indirimden yararlanıldıktan sonra tespiti üzerine, yapılan tarhiyatların kesinleşmesi halinde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın tarh edilecektir. Tarhiyatın kesinleşmesinden maksat, tarh edilen vergi ile kesilen cezaların idari yargı mercileri nezdinde dava konusu yapılmaması veya dava konusu edilmesi neticesinde tüm olağan kanun yollarının tüketilmesiyle uygun bulunmak suretiyle kesinleşmesidir. Bu takdirde, indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacaktır.